

”NEJ” og ”SIT”

Hunden vil aktivt forsøge at få fat i godbiddet. Hav tålmodighed, til hunden stopper sin adfærd, og i det splitsekund siger du NEJ og åbner hånden.

Tekst: Henrik Vestergaard Hove-Nielsen, jagthundekonsulent **Foto:** Flemming Højer

HUNDE: I serien om grundfærdigheder vil jeg denne gang komme med redskaber til indlæring af ”NEJ” og ”SIT”. Begge kommandoer hører til blandt de første, som jeg lærer mine hunde, og som instruktør bruger jeg altid ekstra tid på, at mine kursister får både kendskab til og forståelse for, hvor vigtig kommandoen ”NEJ” er.

Årsagen til, at ”NEJ” er så vigtig, specielt når vi arbejder med flere hunde ad gangen, er, at hunden altid skal kunne stoppe den adfærd, den er i gang med eller kan stoppe adfærden, inden den indtræder. Heri ligger altså hele målet med ”NEJ”: Stop det, du er i gang med, og afvent ny besked.

Eksempelvis giver det overraskende god mening og forståelse fra konens side, når min hund vil til at gnave i et par 3.000 kroner dyre ridestøvler, at jeg kan nå at stoppe den, inden det går galt. Eller når hunden gør forsøg på at hoppe op i sofaen, så giver det ligeledes stor kredit hos den bedre halvdel, at jeg kan stoppe den, inden de beskidte poter lander på det nyvaskede hvide tæppe.

Endvidere drager man stor fordel af, at man til træning i den lokale jagtforening i de fleste tilfælde kan få sin hund til at stoppe med uønsket adfærd blot ved et ”NEJ”. Således undgår man uheldige oplevelser på træningspladsen.

”NEJ” indlæres positivt

”NEJ” kan indlæres i mange situationer og på mange måder, og de fleste af disse giver heldigvis den ønskede effekt. Rigtig mange siger ”SIT” til hunden, inden madskålen bliver sat ned på gulvet. Hvis hunden rejser sig fra ”SIT”, kommer kommandoen ”NEJ”. Når hunden igen sætter sig, bliver der sagt ”VÆRSGO”. Hundens drivkraft for at lære ligger i denne situation i værdien, altså maden, og derfor sker der en læring, men drivkraften kan være og er ofte så høj på grund af sulten, at det kan være svært at få opgaven løst uden problemer, og derfor bliver den faktiske indlæring på ”NEJ” meget ringe.

Det er vigtigt at sætte værdien op mod drivkraften, og når vi taler om en sulten hvalp og en stor portion mad, er det vel forståeligt, at det kan være svært. Når først hunden har sat sig på ”SIT”, kan det derfor være svært at forvente, at der sker en indlæring på ”NEJ”, når skålen med mad står lige for.

BEMÆRK: I denne situation kan mindre værdi give større indlæring.

Derfor giver det mening at skabe nogle rammer for en positiv indlæring på en for mennesker negativ kommando ved at begynde med noget, der har mindre værdi for hunden. Eksempelvis kan man tage en lille godbid, for

eksempel et lille skinketern, og vise det til hvalpen, hvorefter skinken gemmes i hånden. Hånden lægger man nu på gulvet. De fleste hvalpe vil i den situation forsøge at gøre, hvad der er dem muligt for at skubbe, kradse, snuse m.m. for at komme ind til godbiddet. Tålmodighed er en dyd, og når hunden af sig selv tilbyder en anden adfærd, nemlig at stoppe det, den har gang i, ved for eksempel at gå tilbage eller sætte sig, så kommer kommandoen ”NEJ”, hånden åbnes, og hunden roses, samtidigt med at den får sin belønning for rigtig adfærd.

Nu opnår vi et resultat, hvor der vil være en stor og effektiv indlæring, fordi hundens drivkraft ikke er større, end at hunden kan håndtere denne. Ved denne form for indlæring bliver ”NEJ” til noget positivt. Altså: Stop det, du er i færd med, og jeg vil belønne dig.

Dette kan så senere følges op af en ny kommando, som kan være indkald.

Se ”NEJ”-øvelsen på www.jaegerforbundet.dk/hund/videoer-om-hundetraening/.

”SIT” indlæres positivt

At få sin hund til at sætte sig er både i forhold til jagtsituationer, men også i rollen som familiehund en god og vigtig øvelse, der hos de fleste nemt kan

indlæres som en del af dagligdagens rutiner. Eksempler på dette kan være, at hunden skal sætte sig, inden den får mad, eller inden den får lov til at gå ud af døren.

Derfor vil jeg i denne øvelse fokusere på et par tips til opstart samt til, hvordan man vedligeholder "SIT" resten af livet. Hvis man anvender godbidder i indlæringen af hundens grundfærdigheder, kan man med stor succes udnytte dette i "SIT"-øvelsen. Godbiddene føres hen over hundens næse og hovedet, hvorefter den med stor sandsynlighed med hovedet vil følge godbiddens bagud. Hunden vil ikke kunne undgå at sætte sig, og i det øjeblik, hundens ende rammer gulvet, kommer kommandoen "SIT".

BEMÆRK: Optimal indlæring af en kommando sker, når denne falder i samme sekund, som rigtig adfærd indtræder; altså i dette tilfælde, når hundens bagdel rammer gulvet.

Denne indlæring er nem og hurtig, men vigtigere er, at den kan blive en kæmpe hjælp i indlæring af apportering. Hunden vil uvilkårligt åbne munden, når den sætter sig for at få den godbid, som er i hånden lige over næsen. Dette kan være til stor gavn,

når man på samme måde fører en dummy hen over næsen, idet hunden vil forbinde det med stor værdi at åbne munden og tage dummyen.

Vedligehold af det indlærte

At vedligeholde grundfærdigheder har stor betydning for resten af hundens tid som jagthund og som familiehund. Rigtig mange gange oplever jeg, at eksempelvis "SIT" efter en periode bliver til, at hunden kun sætter sig halvt ned for til sidst næsten at stå op, selvom kommandoen "SIT" er sagt. Et godt forhold mellem hund og fører bunder i kærlighed, krav og konsekvens, og sidstnævnte har stor betydning i forhold til at vedligeholde øvelser. Konsekvens vil i dette tilfælde betyde, at hunden aldrig er i tvivl om, at "SIT" betyder "Sæt dig ned". Hvis ikke hunden gør det, er det enten, fordi indlæringen ikke har været grundig nok, eller fordi øvelsen ikke er blevet vedligeholdt.

I næste nummer af Jæger vil jeg komme med tips og ideer til "fri ved fod" og "lineføring". Altså hvordan går man med sin hund, uden at den trækker i linen?

hvh@jaegerne.dk

Kommandoen NEJ kommer i det øjeblik, hunden stopper uønsket adfærd og kigger op, klar til en ny kommando. Hunden roses, og hånden løftes, så godbiddene får værdi for hunden.

Frø og frøblandinger til dine vildtagre

Samt udstyr til din vildtpleje fra førende producenter i England og Danmark

VILDTPLEJEREN.DK

Alt til vildtpleje